

PART 3

THE RIGHT TO BE FORGOTTEN ON THE INTERNET

İNTERNET ORTAMINDA UNUTULMA HAKKI

ELİFNUR ŞAHİN

PART 3

ABSTRACT | ÖZET

This study scrutinizes the essence of the “right to be forgotten,” a legal mechanism enabling individuals to request the removal of specific information from the Internet, both within a global context and under Turkish legal principles.

Bu çalışmada, dijital çağda bireylerin geçmişteki belirli bilgilerinin internet ortamından silinmesini talep etme hakkını ifade eden unutulma hakkının niteliği global uygulamada ve Türk hukuku kapsamında incelenmiştir.

KEYWORDS | ANAHTAR KELİMELER

Right to be Forgotten, Personal Data Protection, Digital Privacy, Right of Access to Information, Data Subject Rights, Freedom of Expression.

Unutulma Hakkı, Kişisel Verilerin Korunması, Dijital Mahremiyet, Bilgiye Erişim Hakkı, Veri Sahibi Hakları, İfade Özgürlüğü.

I. INTRODUCTION

The subject of this study is the legal nature of the right to be forgotten within the realm of the Internet. Prior to engaging in a detailed evaluation of this right, its conceptual framework and historical evolution will be delineated. Subsequently, the legal parameters of the right to be forgotten will be examined through both global practices and Turkish law, with an assessment of how it is balanced against other fundamental rights such as freedom of expression and the right to access information. Furthermore, the limitations of the right to be forgotten and its evolution through judicial decisions will constitute critical focal points of this analysis.

II. THE RIGHT TO BE FORGOTTEN

It is an undeniable fact that the infringement of fundamental rights and freedoms, as guaranteed by constitutions and international treaties, is an indisputable reality in the online domain. Despite the legality of certain content, materials that undermine an individual’s reputation, dignity, and honor should not persist indefinitely on the Internet against the individual’s will. Given the necessity for social interaction, protecting one’s reputation, honor, and dignity within

I. GİRİŞ

Çalışmamızın konusu, internet ortamında unutulma hakkının hukuki niteliğidir. Unutulma hakkına ilişkin değerlendirmelerin yapılmasından önce, bu hakkın ne anlama geldiği ve tarihsel gelişimi açıklanacaktır. Daha sonra global uygulamalar ve Türk hukuku kapsamında unutulma hakkının hukuki çerçevesi incelenecek, unutulma hakkının ifade özgürlüğü ve bilgiye erişim hakkı gibi diğer temel haklarla nasıl dengelendiği değerlendirilecektir. Ayrıca, unutulma hakkının sınırları ve yargı kararlarıyla nasıl şekillendiği de bu çalışmanın odak noktalarından biri olacaktır.

II. UNUTULMA HAKKI

Bireylerin Anayasa ve Milletlerarası Anlaşmalar ile güvence altına alınmış temel hak ve özgürlüklerinin internet ortamında sıklıkla ihlale uğradığı inkar edilemez bir gerçektir. Her ne kadar hukuka uygun içerikler olsa da kişilerin itibar, onur ve saygınlıklarını zedeleyici nitelikteki içeriklerin, ilgili kişinin iradesi dışında internet ortamında süresiz olarak kalmaması gerekmektedir¹. Bireylerin sosyalleşme ihtiyacı karşısında, bu sosyal çevrede itibarlarını, onur ve saygınlıklarını korumaları

social networks remains a fundamental right. Herein lies the relevance of the “right to be forgotten.” This right encompasses the ability of individuals to request the removal or restriction of access to certain historical information from the Internet. Humans, by nature, possess an inherent need to forget. Indeed, in Turkish, the etymology of the term human includes “nisyan,” which signifies forgetfulness, thereby indicating that forgetfulness is an intrinsic human trait¹. Historically, forgetfulness has been regarded as a frailty of humanity, with numerous efforts dedicated to addressing this vulnerability. However, in the current digital era, characterized by facile information storage and instantaneous access due to rapid digitization, personal information is similarly archived alongside political, social, and economic data. As Mayer-Schönberger aptly notes, “forgetting has become the exception rather than the norm”².

In this light, the right to be forgotten is of paramount importance, particularly for the protection of personal data and the safeguarding of individual privacy in the digital age. It empowers individuals to manage information related to themselves in the digital sphere and provides the means to request the deletion of outdated information. In other terms, the right to be forgotten can be construed as the fundamental right

en temel haklarından. Bu noktada “unutulma hakkı” devreye girmektedir. Unutulma hakkı, bireylerin geçmişteki belirli bilgilerinin internet ortamından kaldırılması veya erişime kısıtlanmasını talep etme hakkını ifade eder. İnsanoğlu tabiatı gereği unutma gereksinimi olan bir varlıktır. Öyle ki “insan” kelimesini oluşturan “nisyan” kavramı unutmak manasını taşımaktadır. Böylece insanın unutkan bir varlık olduğu kelime anlamından dahi anlaşılmaktadır¹. Günümüze kadar unutmak insanlığın zayıf yönlerinden biri olarak nitelendirilmiş, uzun seneler boyunca bu zayıflıkla başa çıkmanın çareleri aranmıştır. Ancak bilginin depolanmasının bu denli kolay olduğu, hızlı dijitalleşme sayesinde istediğimiz bilgilere mesafesiz ulaşabildiğimiz bu dijital dönemde, siyasal, sosyal ve ekonomik alanlara ait bilgiler depolandığı gibi bireylere ait kişisel bilgiler de depolanmaktadır. Bu haliyle Mayer-Schönberger’in de vurguladığı gibi “unutma kuralken istisna haline gelmiştir”².

Bu minvalde unutulma hakkı; özellikle dijital çağda kişisel verilerin korunması ve bireylerin mahremiyetinin sağlanması açısından önemli olmakla birlikte, bireylerin dijital dünyada kendileriyle ilgili bilgilerin kontrolünü ele almasını sağlar ve bu bilgilerin artık güncelliğini kaybettiği durumlarda silinmesini talep etme imkânı sunar. Diğer bir deyişle unutulma hakkı, bir temel hak olarak dijital

FOOTNOTE

¹ Mahmut Kökver, “Hatırlama” Ve Kur’an’i Bağlamda “Zikir”, Journal Of Analytic Divinity Center, 2(3), 2018 p. 48-62.

² Çiğdem Yılmaz, “Kişiliğin Korunmasında Unutulma Hakkı”, Yayınlanmamış YL Tezi, İstanbul 2019 Bilgi Üniversitesi.

DİPNOT

¹ Mahmut Kökver, “Hatırlama” Ve Kur’an’i Bağlamda “Zikir”, Journal Of Analytic Divinity Center, 2(3), 2018 s. 48-62.

² Çiğdem Yılmaz, “Kişiliğin Korunmasında Unutulma Hakkı”, Yayınlanmamış YL Tezi, İstanbul 2019 Bilgi Üniversitesi.

PART 3

to be expunged from digital memory and to prevent the publicization of one's past and privacy. Regulated under the European Union General Data Protection Regulation (GDPR), this right is applicable under specific conditions and must be balanced with other fundamental rights such as freedom of expression and the right to access information. Individuals exercising the right to be forgotten may seek remedies such as the de-listing of lawful content from search engines like Google (de-referencing) or the removal of content where breaches of personality rights are significant.

III. REGULATIONS ON THE RIGHT TO BE FORGOTTEN IN GLOBAL LAW PRACTICE

The right to be forgotten, one of the rights introduced by the digital age, has gradually been integrated into the legal domain. A key example of this right is the European Court of Justice's (ECJ) ruling in the Google Spain case of May 13, 2014³. The case began when Spanish lawyer Mario Costeja Gonzalez filed a complaint regarding outdated and personally distressing news about him remaining on the Internet. Gonzalez approached the Spanish Data Protection Agency, which led to the ECJ accepting Gonzalez's request in its judgment C-131/12. In its ruling, the ECJ emphasized that personal data are protected under Articles 7 and 8 of the Charter of Fundamental Rights of the European Union, and under Article 6(1)(c) and (e) of Directive 95/46/EC on the Processing of Personal Data and on the Free Movement of Such Data, data should be deleted when it becomes "inadequate, irrelevant, or excessive" over time⁴. This ruling established the ECJ's recognition of search engines as data controllers and defined their functions as locating, automatically indexing, temporarily storing, and presenting information according to user preferences. Additionally, it granted individuals the right to request the removal of search engine results linked to their names under certain conditions.

With the evolution of the Internet, concerns about privacy protection have increased. In response to these concerns, the European Commission addressed the issue by including the "right to be forgotten" in Article 17 of its 2012 draft. This article stated that personal

hafızadan silinmek ve geçmişinin ve mahremiyetinin daha aleni hale gelmemesini istemek hakkı olarak tanımlanabilir. Avrupa Birliği Genel Veri Koruma Tüzüğü ("GDPR") kapsamında da düzenlenen bu hak, belirli şartlar altında uygulanabilir ve ifade özgürlüğü ile bilgiye erişim hakkı gibi diğer temel haklarla dengelenmelidir. Kişiler unutulma hakkını kullanarak, internet ortamında yer alan geçmişteki bilgilerini içeren hukuka uygun içeriğin Google gibi arama motorlarında listelenmemesini (delistingthe-right to de-referencing), kişilik haklarına ihlalin önemli olduğu durumlarda içeriğin kaldırılması gibi önlemleri talep ederler.

III. GLOBAL HUKUK UYGULAMASINDA UNUTULMA HAKKINA İLİŞKİN DÜZENLEMELER

Dijital çağın getirdiği haklardan biri olan unutulma hakkı, zamanla hukuk dünyasına entegre olmuştur. Bu hakların en önemli örneklerinden biri, Avrupa Birliği Adalet Divanı'nın ("ABAD") 13 Mayıs 2014 tarihli İspanya Google kararır³. Olay, İspanyol Avukat Mario Costeja Gonzalez'in eski, güncelliğini yitirmiş ve kişisel hayatını rahatsız edici haberlerin internette yer alması nedeniyle şikayette bulunmasıyla başlamıştır. Gonzalez, İspanya Veri Koruma Ajansı'na başvurmuş ve bu başvuru sonucunda ABAD, C-131/12 numaralı kararıyla Gonzalez'in talebini kabul etmiştir. ABAD, kararında kişisel verilerin Avrupa Birliği Temel Haklar Bildirgesi'nin 7. ve 8. maddeleriyle korunduğunu vurgulamış ve 95/46/EC Kişisel Verilerin İşlenmesi ve Serbest Dolaşımına Dair Direktif'in 6/1/c-e maddesi uyarınca, verilerin zamanla "yetersiz, ilgisiz, artık ilgisiz ya da aşırı" hale gelmesi durumunda silinmesi gerektiğini belirtmiştir⁴. Bu karar, ABAD'ın arama motorlarını veri sorumlusu olarak tanımasını sağlamış ve arama motorlarının görevlerini, internet üzerindeki bilgileri bulma, otomatik olarak indeksleme, geçici olarak saklama ve kullanıcılara belirli bir sıralama tercihinine göre sunma şeklinde tanımlamıştır. Ayrıca, belirli koşullar altında, kişilerin isimleriyle bağlantılı arama motoru sonuçlarının kaldırılmasını talep etme hakkını da tanımıştır.

İnternetin gelişmesiyle birlikte özel hayatın korunması konusunda endişeler artmıştır. Avrupa Komisyonu, bu endişelere duyarlılık göstererek, 2012 yılında hazırladığı taslağın 17. maddesinde "unutulma hakkı"na yer ver-

data without a legitimate purpose should be removed upon the request of data subjects⁵. Consequently, this right was incorporated into Article 17 of the European Union General Data Protection Regulation (GDPR) under the heading "Right to Erasure"⁶. Alongside international regulations, the right to be forgotten has established itself in both theoretical and practical terms within the global legal framework.

IV. REGULATIONS ON THE RIGHT TO BE FORGOTTEN IN TURKISH LAW

In Turkish law, the right to be forgotten does not have a direct legislative framework. However, it is associated with Article 20⁷ of the Constitution, titled "Privacy of Private Life," and given that the right to protect personal data is established as a constitutional right in Türkiye, Law No. 6698 on the Protection of Personal Data⁸ ("KVKK") was enacted on April 7, 2016, incorporating the right to be forgotten within its scope.

KVKK provides a detailed regulatory framework concerning the processing, storage, and deletion of personal data, thus enhancing the applicability of the right to be forgotten. In Türkiye, the right to be forgotten was recognized by the Civil Chamber of the Court of Cassation in its decision dated June 17, 2015, numbered 2014/4-56 E. and 2015/1679 K. The court emphasized that

miştir. Bu madde, meşru bir amacı olmayan kişisel verilerin, veri sahiplerinin talebi üzerine kaldırılması gerektiğini belirtmiştir⁵. Sonuç olarak, bu hak Avrupa Birliği Genel Veri Koruma Tüzüğü (GDPR) kapsamında "Right to erasure" (unutulma hakkı)⁶ başlığı altında 17. maddede kabul edilmiştir. Uluslararası düzenlemelerle birlikte, unutulma hakkı hem teorik hem de pratik olarak küresel hukuk dünyasında yerini almıştır.

IV. TÜRK HUKUKU'NDA UNUTULMA HAKKINA İLİŞKİN DÜZENLEMELER

Unutulma hakkı, Türk Hukuku'nda doğrudan bir düzenlemeye sahip olmamakla birlikte, Anayasa'nın "Özel Hayatın Gizliliği" başlıklı 20. maddesi⁷ ile ilişkilendirilmiş ve bununla birlikte, kişisel verilerin korunmasını isteme hakkı ülkemizde anayasal bir hak olarak düzenlendiğinden bu doğrultuda, 07.04.2016 tarihinde 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu yürürlüğe girmiş ve unutulma hakkı da Kişisel Verilerin Korunması Kanunu⁸ ("KVKK") kapsamında değerlendirilmeye başlanmıştır.

KVKK, kişisel verilerin işlenmesi, saklanması ve silinmesi ile ilgili detaylı düzenlemeler içermekte ve unutulma hakkının uygulanabilirliğini artıran önemli bir yasal çerçeve sunmaktadır. Türkiye'de unutulma hakkı, Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 17.06.2015 tarihli 2014/4-56 E. numaralı ve 2015/1679

FOOTNOTE

³ Google Spain SL, Google Inc. v Agencia Española de Protección de Datos, Mario Costeja González, 13.05.2014 (C-131/12) (C-131/12).

⁴ Yaşar Salihpaşaoğlu ve Burcu Değirmencioglu, Unutulma Hakkının Bir "İnsan Hakkı"na Dönüşme Yolculuğu, 2020, p. 372.

⁵ Ayşenur Ocak, Hakları Dengelemek: Unutulma Hakkı İfade Özgürlüğüne Karşı (Balancing Rights: The Right To Be Forgotten v. Freedom of Expression), 2017, s.6. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/980892> (Access date, 25.07.2024).

⁶ European Parliament and Council, "Regulation (EU) 2016/679 of the European Parliament and of the Council of 27 April 2016 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data, and repealing Directive 95/46/EC," Official Journal of the European Union, L 119, 4 May 2016, p. 1-88.

⁷ Türkiye Cumhuriyeti Anayasası: <https://www.mevzuat.gov.tr/#anayasa> (Erişim Tarihi, 25.07.2024).

⁸ 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu: <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?Mevzuat-No=6698&MevzuatTur=1&Mevzuat-Tertip=5> (Access Date, 25.07.2024).

DİPNOT

³ Google Spain SL, Google Inc. v Agencia Española de Protección de Datos, Mario Costeja González, 13.05.2014 (C-131/12) (C-131/12).

⁴ Yaşar Salihpaşaoğlu ve Burcu Değirmencioglu, Unutulma Hakkının Bir "İnsan Hakkı"na Dönüşme Yolculuğu, 2020, s. 372.

⁵ Ayşenur Ocak, Hakları Dengelemek: Unutulma Hakkı İfade Özgürlüğüne Karşı (Balancing Rights: The Right To Be Forgotten v. Freedom of Expression), 2017, s.6. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/980892> (Erişim Tarihi, 25.07.2024).

⁶ Avrupa Parlamentosu ve Konseyi, "Regulation (EU) 2016/679 of the European Parliament and of the Council of 27 April 2016 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data, and repealing Directive 95/46/EC," Official Journal of the European Union, L 119, 4 Mayıs 2016, s. 1-88.

⁷ Türkiye Cumhuriyeti Anayasası: <https://www.mevzuat.gov.tr/#anayasa> (Erişim Tarihi, 25.07.2024).

⁸ 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu: <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=6698&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=5> (Erişim Tarihi, 25.07.2024).

PART 3

individuals should have the right to request the removal of negative information from digital memory after a certain period⁹. This decision marks a departure from the European Union's approach by extending the right to be forgotten beyond digital data to include personal data located in any publicly accessible repository. The Civil Chamber of the Court of Cassation, in this ruling, framed the right to be forgotten as part of the right to protect personal data, aiming to erase past negative events from digital memory and prevent their disclosure by others. It also stated that, in the absence of a superior public interest, the right to request the erasure of personal data after a certain period would contribute to the development of both individuals and society by allowing individuals to build a better future and overcome past negative impacts¹⁰.

In the evolving legal landscape, the right to be forgotten has been evaluated within the context of the Internet through various rulings by the Court of Cassation. In the decision of the 19th Criminal Chamber of the Court of Cassation dated May 5, 2017, and numbered 2017/5325¹¹, acquitted individuals requested the restriction of access to news articles published in 2007, which were archived on the Internet by certain newspapers. Their request for access restriction was based on Article 9 of Law No. 5651, enacted in 2016. Following their acquittal, after a lapse of nine years, it was determined that the news had lost its "relevance" and thus no longer met the criteria of "accuracy and truthfulness" from that period. Consequently, the Court of Cassation decided to block access to the news.

K. sayılı kararı ile tanınmış ve kararda, dijital hafızada yer alan olumsuz olaylardan bir süre sonra kişinin unutulmayı talep etme hakkının olması gerektiğini belirtmiştir⁹. Bu şekilde yargı sistemimiz, AB'nin aksine, unutulma hakkını yalnızca dijital verilere değil, aynı zamanda kamunun kolayca erişebileceği herhangi bir yerde barındırılan kişisel verilere yönelik olarak da korumanın gerekliliğini içtihat olarak kabul etmiştir. Yargıtay Hukuk Genel Kurulu, mezkûr kararında unutulma hakkını, kişisel verilerin korunması hakkının bir parçası olarak, bireylerin geçmişte yaşadıkları olumsuz olayların dijital hafızadan silinmesini ve bu bilgilerin başkaları tarafından bilinmemesini sağlamayı amaçlayacağını, bu hakkın, bireylerin gelecekte daha iyi bir hayat kurabilmelerine ve geçmişteki olumsuz etkilerden kurtulmalarına olanak tanıyacağını, üstün bir kamu yararı bulunmadığı sürece, kişisel verilerin belirli bir süre sonra unutulmasını talep etme hakkının, hem bireylerin hem de toplumun gelişimine katkıda bulunacağı şeklinde değerlendirmiştir¹⁰.

İlerleyen süreçte, Yargıtay kararlarında unutulma hakkı, internet kapsamına da değerlendirilmeye alınmıştır. Yargıtay 19. Ceza Dairesi'nin 05.05.2017 tarihli ve 2017/5325 sayılı Kararı¹¹'na konu davada, beraat eden mağdurlar, davaya ilişkin bazı gazetelerin internet arşivlerinde bulunan 2007 yılında yayımlanan haberlere yönelik olarak 5651 sayılı Kanun'un 9. maddesi ile gerekçelendirilerek 2016 yılında erişim engelleme talebinde bulunmuşlardır. Başvuranların beraat etmelerinin ardından, dokuz yıl geçtikten sonra, haberin "güncellik" değerini kaybettiğini ve bu nedenle haberin o dönemdeki "gerçeklik ve doğruluk" kriterlerini karşılamasının artık mü-

In line with the addition made on 01.10.2020 to Article 10 of the Law No. 5651 on the Regulation of Publications Made on the Internet and Combating Crimes Committed Through These Publications in Türkiye, it has been taken under the guarantee of the legislation that the judge may decide not to associate the name of the applicant with the Internet addresses subject to the decision within the scope of this article, if requested by persons whose personal rights have been violated due to the content of the publications made on the Internet.

Although the right to request the removal of content and/ or blocking access to content and the right to be forgotten are terminologically distinct concepts, their application is intertwined within Turkish Law. The right to be forgotten allows individuals to request that legally published content be made inaccessible via search engines or other public sources, while the content remains available at its original source and can still be accessed through the website's URL, social media posts, or other search engines. Exercising the right to be forgotten involves applying to the Criminal Court of Peace to request the removal of published content that infringes on personal rights or privacy from the Internet (i.e., from the original source) and/ or to block access to such content.

The Constitutional Court addressed the exercise of the right to be forgotten in its decision on the individual application dated March 3, 2016, with application number 2013/5653. According to this decision, certain measures can be taken within the framework of Law No. 5651 to balance the right to be forgotten with freedom of expression and press. However, these measures must adhere to the principle of proportionality as outlined in the Constitution. Methods such as deleting personal data, anonymizing news, or blocking access to specific content should be utilized. The role of the judiciary is not to ensure the complete removal of news from the Internet, but to maintain a fair balance between protecting honor and reputation and upholding freedom of the press.

When evaluating the exercise of the right to be forgotten, it is crucial to consider both the limits of freedom of expression related to the content and the scope and necessity of the public's freedom to access ideas. Consequently, while the "right to be forgotten"

him olmadığı düşünülerek, Yargıtay'ca habere erişimin engellenmesine karar verilmiştir.

Türkiye'de 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun'un 10. maddesine 01.10.2020 tarihinde yapılan ek doğrultusunda, internet ortamında yapılan yayın içerik sebebiyle kişilik hakları ihlal edilmiş kişilerin talep etmesi durumunda hâkim tarafından, başvuranın adının bu madde kapsamındaki karara konu İnternet adresleri ile ilişkilendirilmemesine karar verilebileceği mevzuat güvencesine alınmıştır.

İçeriğin çıkarılması ve/ veya içeriğe erişimin engellenmesini isteme hakkı ile unutulma hakkı her ne kadar terminolojik olarak birbirinden farklı kavramlarsa da hakkın kullanımı Türk Hukuku'nda iç içe geçmiştir. Unutulma hakkı, kişilere arama motorlarında veya diğer açık kaynaklarda yayımlanması yasal olan içeriğe ulaşılamaması hakkını tanıırken, içerik ana kaynaktan kalmaya ve ulaşılabilmeye devam etmekte, bu sitenin URL'sinin, sosyal medya paylaşımları veya diğer arama motorları aracılığıyla bulunabilmesi anlamına gelir. Unutulma hakkının kullanılması talebiyse içeriğin çıkarılması ve/ veya içeriğe erişimin engellenmesi amacıyla Sulh Ceza Hakimliği'ne başvurularak kişilik haklarını veya özel hayatın gizliliğini ihlal eden yayımlanmış içeriğin internet ortamında (ana kaynaktan) kaldırılmasını talep etmeyi ifade eder.

Anayasa Mahkemesi, 03.03.2016 tarihli ve 2013/5653 başvuru numaralı bireysel başvuruda vermiş olduğu kararda unutulma hakkının kullanımına değinmiştir. Bu karara göre; unutulma hakkı ile ifade ve basın özgürlükleri arasındaki dengeyi sağlamak için 5651 sayılı Kanun çerçevesinde belirli önlemler alınabileceğini belirtmiştir. Ancak bu önlemler, Anayasa'nın ölçülülük ilkesine uygun olmalı ve kişisel verilerin silinmesi, haberlerin anonimleştirilmesi veya belirli içeriklerin erişime kapatılması gibi yöntemler kullanılmalıdır. Yargının görevi, internet üzerindeki haberlerin tamamen ortadan kaldırılmasını sağlamak değil, basın özgürlüğü çerçevesinde şeref ve itibar koruma arasında adil bir denge kurmaktır.

Yine unutulma hakkının kullanılması değerlendirilirken, içeriği oluşturan fikrin özgürlük sınırlarının ehemmiyeti ile birlikte içeriğe ulaşma isteğinde olan kamuoyunun da fikirlere ulaşma özgürlüğünün kapsamı ve gereği

FOOTNOTE

⁹ Sinan Sami Akkurt, "17.06.2015 Tarih, E. 2014/4-56, K. 2015/1679 Sayılı Yargıtay Hukuk Genel Kurulu Kararı ve Mukayeseli Hukuk Çerçevesinde 'Unutulma Hakkı'," Dergipark, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/621723>, (Access Date, 25.07.2024).

¹⁰ Kazancı, "Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 17/06/2015 Tarihli, E. 2014/4-56 Sayılı Kararı," Kazancı, <https://kazanci.com.tr/gunluk/hgk-2014-4-56.htm>, (Access Date, 25.07.2024).

¹¹ Yargıtay 19. Ceza Dairesi. E. 2016/15510, K. 2017/5325, 5.06.2017, Lexpera. <https://www.lexpera.com.tr/ictihat/yargitay/19-ceza-dairesi-e-2016-15510-k-2017-5325-t-5-6-2017>, (Access Date, 25.07.2024).

DİPNOT

⁹ Sinan Sami Akkurt, "17.06.2015 Tarih, E. 2014/4-56, K. 2015/1679 Sayılı Yargıtay Hukuk Genel Kurulu Kararı ve Mukayeseli Hukuk Çerçevesinde 'Unutulma Hakkı'," Dergipark, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/621723>, (Erişim Tarihi, 25.07.2024).

¹⁰ Kazancı, "Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 17/06/2015 Tarihli, E. 2014/4-56 Sayılı Kararı," Kazancı, <https://kazanci.com.tr/gunluk/hgk-2014-4-56.htm>, (Erişim Tarihi, 25.07.2024).

¹¹ Yargıtay 19. Ceza Dairesi. E. 2016/15510, K. 2017/5325, 5.06.2017, Lexpera. <https://www.lexpera.com.tr/ictihat/yargitay/19-ceza-dairesi-e-2016-15510-k-2017-5325-t-5-6-2017>, (Erişim Tarihi, 25.07.2024).

PART 3

is not separately legislated in Turkish law, it remains a significant right under legal oversight. It plays an important role in the protection of personal rights, particularly through its close connection with and protection by existing legislation.

V. THE RELATIONSHIP OF THE RIGHT TO BE FORGOTTEN WITH OTHER RIGHTS

A. The Interplay between the Right to Be Forgotten and Freedom of Expression, the Dissemination of Ideas, and Freedom of the Press

Freedom of expression is an indispensable value in contemporary democratic societies. It is an undeniable fact that allowing individuals to express their thoughts freely and without apprehension plays a crucial role in enhancing and developing societal awareness. One of the most valuable manifestations of this fundamental value, which is essential to democratic societies, is freedom of the press¹². Although it is obvious that the press plays a very important role in raising societal awareness, its primary purpose and benefit is to inform the public about real and current events and to stimulate their thinking. In a democratic political environment, while state actions are subject to judicial and administrative oversight, the public also exercises control through the press. By exposing the actions and decisions of political authorities, the press ensures the proper functioning of democracy and facilitates public participation in decision-making processes¹³. Again, in Article 28 of the Constitution of the Republic of Türkiye, titled "Freedom of the Press," it is stipulated that the press is free and cannot be censored. According to Article 3 of the Press Law No. 5187 dated 19.06.2004, freedom of the press includes the rights to obtain information, disseminate it, criticize, interpret, and create works, and should be exercised in accordance with the requirements of a democratic society. However, this freedom may be subject to restrictions aimed at protecting the reputation and rights of others, public health and morals, national security, public order and security, state secrets, the prevention of crime, and

dikkate alınmalıdır. Sonuç olarak Türk Hukuku'nda her ne kadar "unutulma hakkı" kendi başına ayrıca bir mevzuatta düzenlenmemiş de olsa yakından dokunduğu ve mevzuatlar ile koruma altına alınan diğer haklar neticesinde hukukun denetimi altında kalan ve kişilik haklarının korunmasında önemli bir alana sahip bir hak olarak yerini korumaktadır.

V. UNUTULMA HAKKININ DİĞER HAKLAR İLE İLİŞKİSİ

A. Unutulma Hakkı ile İfade Özgürlüğü, Düşünceyi Açıklama ve Yayma Özgürlüğü ve Basın Özgürlüğü İlişkisi

İfade özgürlüğü günümüz demokratik toplumlarının olmazsa olmaz değerlerinden biridir. Bireylerin parçası olduğu ve hayatlarını sürdürdükleri toplumda düşüncelerini endişesiz ve özgürce ifade edebilmesinin, toplumun bilincini artırmada ve geliştirmesinde önemli rol oynadığı tartışmasız bir gerçektir. Demokratik toplumların en önemli gereklerinden olan bu değer en kıymetli görünüm şekli de basın özgürlüğüdür¹². Basının toplum bilincine çok önemli katkıları olduğu aşikâr olmakla birlikte, gerçek ve güncel olaylar hakkında toplumu bilgilendirerek düşünmeye sevk etmek basının yegâne amaç ve faydalarından birisidir. Demokratik bir siyasal ortamda devlet eylemleri her ne kadar adli ve idari denetimler altında olsa da basın sayesinde kamuoyunun da bu hususta bir denetim gücü mevcuttur. Basın, siyasal otoritelerin eylem ve kararlarını göz önüne sererek demokrasinin iyi bir şekilde devam etmesini sağlar ve toplumun karar alma süreçlerine katılımını kolaylaştırır¹³. Yine T.C. Anayasası'nın "Basın Hürriyeti" başlıklı 28. maddesinde basının hür ve sansür edilemez olduğu düzenlenmektedir. 19.06.2004 tarihli ve 5187 sayılı Basın Kanunu'nun 3. maddesi uyarınca Basın Özgürlüğü, bilgi edinme, yayma, eleştirme, yorumlama ve eser yaratma haklarını kapsar ve demokratik bir toplumun gerekliliklerine uygun olarak kullanılmalıdır. Ancak bu özgürlük, başkalarının şöhret ve haklarını, toplum sağlığını ve ahlakını, milli güvenliği, kamu düzeni ve güvenliğini, devlet sırlarını, suç işlenmesini önlemeyi ve yargının tarafsızlığını korumayı amaçlayan sınırlandırmaları

the impartiality of the judiciary¹⁴. Article 26 of the Constitution, titled "Freedom of Expression and Dissemination of Thought," stipulates that everyone has the right to express and disseminate their thoughts and opinions, individually or collectively, through words, writings, images, or other means. However, freedom of expression and the press are not absolute and may be subject to certain limitations¹⁵. The Internet, which plays a crucial role in the dissemination and reception of news and opinions, is also protected under freedom of expression as outlined in Article 26 of the Constitution. Given the broad range of activities on the Internet, whether published news and opinions fall within the scope of press freedom guaranteed by Article 28 of the Constitution should be assessed on a case-by-case basis. Although Article 28 of the Constitution and subsequent articles primarily define freedom of the press for printed media, online journalism today plays a significant role and is more widely consumed than printed publications. As long as internet journalism performs the "watchdog" function, which is one of the main roles of the press, the content published on this platform can be considered within the bounds of press freedom. The Constitutional Court has also stated that restrictions on Internet access should be evaluated within the framework of freedom of expression¹⁶. However, it is not possible to accept that all kinds of news and opinion transmission over the Internet are within the scope of freedom of the press guaranteed in Articles 28 to 32 of the Constitution. In some cases, it is inevitable that the press, which has a great contribution to society, will cause as much harm, and for this reason, the fundamental rights and freedoms of individuals should not be violated while exercising freedom of the press. While informing the society about a real event, the need to respect the private life of the person who is the subject of the event should not be discarded and attention should be paid to the sensitivity of the protection of personal data. For this reason, it is one of the requirements of the law to limit freedom of expression in order to protect human dignity in matters where the rights of individuals may be violated.

The right to be forgotten is one of the most important grounds for this limitation. In the practice of Turkish Law, individuals can also request the removal of content or the blocking of access based on Article 9 of the Law No. 5651 on the Regulation of Publications

lara tabi olabilir¹⁴. Anayasa'nın "Düşünceyi Açıklama ve Yayma Hürriyeti" başlıklı 26. maddesinde herkesin söz, yazı, resim veya başka şekilde tek başına veya toplu olarak düşünce ve kanaatlerini açıklama ve yayma hakkına sahip olduğu düzenlenmektedir. Tüm bunlarla birlikte ifade ve basın özgürlüğü mutlak olmayıp belirli sınırlar dahilinde kısıtlandırılabilir¹⁵. Haberlerin ve görüşlerin iletilmesi ile alınmasında önemli bir rol oynayan internet de Anayasa'nın 26. maddesinde yer alan ifade özgürlüğü güvencesi altındadır. İnternet'teki geniş faaliyet alanı göz önüne alındığında, yayımlanan haber ve fikirlerin Anayasa'nın 28. maddesinde güvence altına alınan basın özgürlüğünün çerçevesinde olup olmadığı, her somut olay bazında ayrıca değerlendirilmelidir. Anayasa'nın 28. maddesi ve takip eden maddelerde basın özgürlüğü, esas olarak basılı kitle iletişim araçları için tanımlanmış olsa da internet üzerindeki habercilik günümüzde çok önemli bir rol oynamakta ve artık basılı yayınlardan daha çok tüketilmektedir. İnternet haberciliği, basının temel işlevlerinden biri olan "gözetleyicilik" görevini yerine getirdiği sürece, bu platformda yayımlanan içerikler de basın özgürlüğü kapsamında değerlendirilebilir. Anayasa Mahkemesi de internet erişimine yönelik müdahalelerin ifade özgürlüğü çerçevesinde değerlendirilmesi gerektiğini belirtmiştir¹⁶. Bununla birlikte, internet üzerinden yapılan her türlü haber ve görüş iletiminin Anayasa'nın 28 ila 32. maddelerinde güvence altına alınan basın özgürlüğü kapsamında olduğunun kabul edilmesi mümkün değildir. Topluma büyük katkısı olan basının bir o kadar zararlı olması da bazı durumlarda kaçınılmaz olmaktadır ki bu sebeple basın özgürlüğü kullanılırken bireylerin temel hak ve özgürlüklerinin ihlal edilmemesi de gerekir. Toplumu gerçek bir olay hakkında bilgilendirirken olayın konusu olan kişinin özel yaşamına saygı duyma gereği bir kenara atılmamalı ve kişisel verilerin korunması hassasiyetine dikkat edilmelidir. Bu sebeple kişilerin haklarını ihlal edilebileceği hususlarda insan onurunun korunması için ifade özgürlüğünün sınırlandırılması hukukun gereklerindedir.

Unutulma hakkı bu sınırlandırmanın en önemli gerekçelerinden birini teşkil etmektedir. Türk hukuku uygulamasında, bireyler unutulma hakkını gerekçe göstererek 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun'un 9. maddesine dayanarak da içe-

FOOTNOTE

¹² Ali Akkurt, Basın Özgürlüğünün Kapsamı ve Sınırları, Adalet Yayınevi, Ankara, 2014, p. 1.

¹³ Anayasa Mahkemesi, **Kadir Sağdıç** Başvurusu, B. No: 2013/6617, 08.04.2015, Kararlar Bilgi Bankası, (Access date, 26.07.2024.)

¹⁴ Anayasa Mahkemesi, "Başvuru No: 2013/5653, 03/03/2016 Tarihli Karar," Kararlar Bilgi Bankası, <https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/BB/2013/5653>, Access Date, 26.07.2024)

¹⁵ **Ulaş Karan**, İfade Özgürlüğü, Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru El Kitapları Serisi 2, Avrupa Konseyi, Ankara, 2018, p. 103.

¹⁶ Anayasa Mahkemesi, **Yaman Akdeniz** ve Diğerleri, B. No: 2014/3986, 02.04.2014; Youtube LLC Corporation Service Company ve Diğerleri [GK], B. No: 2014/4705, 29.05.2014.

DİPNOT

¹² Ali Akkurt, Basın Özgürlüğünün Kapsamı ve Sınırları, Adalet Yayınevi, Ankara, 2014, s. 1.

¹³ Anayasa Mahkemesi, **Kadir Sağdıç** Başvurusu, B. No: 2013/6617, 08.04.2015, Kararlar Bilgi Bankası, (Erişim Tarihi: 26.07.2024.)

¹⁴ Anayasa Mahkemesi, "Başvuru No: 2013/5653, 03.03.2016 Tarihli Karar," Kararlar Bilgi Bankası, <https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/BB/2013/5653>, (Erişim Tarihi: 26.07.2024)

¹⁵ **Ulaş Karan**, İfade Özgürlüğü, Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru El Kitapları Serisi 2, Avrupa Konseyi, Ankara, 2018, s. 103.

¹⁶ Anayasa Mahkemesi, **Yaman Akdeniz** ve Diğerleri, B. No: 2014/3986, 02.04.2014; Youtube LLC Corporation Service Company ve Diğerleri [GK], B. No: 2014/4705, 29.05.2014.

PART 3

Made on the Internet and Combating Crimes Committed Through These Publications, citing the right to be forgotten. According to this provision, those whose personal rights are violated may request the removal of content and/or blocking of access. The decision to block access is not a punishment, but a preventive measure¹⁷ and the content of the publication does not need to be a crime for this measure. In this case, it is necessary to enforce the right in accordance with the principle of proportionality, so as not to restrict freedom of expression more than necessary and to enable the person to exercise his right to be forgotten. In other words, if anonymizing personal data is sufficient, opting for less severe methods than deletion or blocking of personal data would be more appropriate¹⁸.

VI. CONDITIONS OF EXERCISING THE RIGHT TO BE FORGOTTEN

In order to intervene in a publication under the right to be forgotten, it is essential to evaluate whether the content includes factual information, its contribution to the public interest, its status as historical data, its relevance on a case-by-case basis, and whether personal rights are violated. Even if the applicant's name and identity are not explicitly included in the news or other content, it must be assessed whether such information can be inferred from other details within the news. This evaluation should consider other factors such as timeliness and public interest.

In one of its decisions, the General Assembly of the Court of Cassation delineated the boundaries between the freedom of science and art and the right to be forgotten. In this case, the plaintiff's attorney argued that the publication of the Court of Cassation's decision in a criminal case concerning sexual harassment constituted an attack on the defendants' personal rights, claiming that including their names in a scientific work was an infringement of their personal rights. The defendants, however, sought the dismissal of the lawsuit, asserting that the work was of a scientific nature, that the names were mentioned in accordance with European Court of Human Rights decisions, and that the book did not reach a broad audience. The Court of Cassation summarized its decision by stating that the plaintiff sought to have a past negative event erased from public memory and wished to start afresh. Under the right to be

riklerin kaldırılmasını veya erişimin engellenmesini talep edebilmektedirler. Bu hükme göre, kişilik hakları ihlal edilenler, içeriklerin kaldırılmasını ve/veya erişimin engellenmesini isteyebilirler. Erişimin engellenmesi kararı, bir ceza değil, önleyici bir tedbirdir¹⁷ ve bu tedbir için yayın içeriğinin suç teşkil etmesine de gerek yoktur. Bu durumda, ifade özgürlüğünü gerekli olandan daha fazla kısıtlamaya gerek ve kişinin unutulma hakkını kullanmasına yeterli olacak şekilde, hakkın ölçülülük ilkesine uygun olarak uygulanması gereklidir. Diğer bir deyişle, kişisel verinin anonim hale getirilmesi yeterli ise bu yolla, yeterli olmadığı hallerde ise daha ağır yöntemler olan silme veya kişisel verinin erişime kapatılması yöntemlerinden birinin tercihi isabetli olacaktır¹⁸.

VI. UNUTULMA HAKKININ KULLANILMA ŞARTLARI

Unutulma hakkı kapsamında bir yayına müdahalede bulunulabilmesi için öncelikle içeriğin olgusal gerçekler barındırıp barındırmadığı, kamu yararına katkısı, tarihsel veri olarak kabulü, durum bazında güncel olup olmadığı ve tabii kişilik haklarının ihlal edilip edilmediği her olay nezdinde değerlendirilmelidir. Haberler ve diğer içeriklerde başvuranın isim ve kimlik bilgisi yer almasa bile, haberdeki diğer bilgilerden yola çıkarak bu bilgilerin tespit edilip edilemeyeceği belirlenmeli ve güncellik, kamu yararı gibi diğer unsurlarla birlikte değerlendirilerek sonuca varılmalıdır.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu, bir kararında bilim ve sanat özgürlüğü ile unutulma hakkı arasındaki sınırları belirlemiştir. Olayda, davacı vekili, müvekkilinin cinsel taciz suçundan şikayetçi olduğu ceza davasının Yargıtay tarafından verilen kararının, davalılara ait bilimsel bir eserde isimlerinin açıkça yayınlanmasının kişilik haklarına saldırı oluşturduğunu iddia ederek manevi tazminat talep etmiştir. Davalılar ise eserin bilimsel niteliğe sahip olduğunu, isimlerin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarına uygun olarak belirtildiğini ve kitabın geniş kitlelere hitap etmediğini öne sürerek davanın reddini istemiştir. Yargıtay ise kararında özetle; Davacının geçmişte yaşadığı olumsuz bir olayın toplum hafızasından silinmesini ve hayatında yeni bir sayfa açma hakkını talep ettiğini belirtmiştir. Davacı, unutulma hakkı çerçevesinde kişisel verilerinin üçüncü kişiler tarafından bilinmemesini ve toplum hafızasından silinme-

forgotten, the plaintiff sought to prevent their personal data from being known by third parties and to be removed from public memory. The Court ruled that explicitly including the name of a victim from four years ago in a scientific work violated the right to be forgotten and the right to privacy. Emphasizing that personal data not significantly relevant to the public interest should not be clearly stated, as outlined in the "Google Decision" by the Court of Justice of the European Union, the Court found the plaintiff's claim for non-pecuniary damages justified and concluded that the conditions for awarding such damages were met due to the violation of the right to be forgotten¹⁹.

In some instances, content that was originally published in compliance with legal standards may become outdated over time. When such content loses its relevance and capacity to inform the public, it can adversely affect the honor and reputation of the individual featured in the news. As previously discussed, the right to be forgotten is not explicitly codified in legislation within our legal framework but is instead delineated through the jurisprudence of the Court of Cassation, the Constitutional Court, and various legal doctrines. In their rulings on the right to be forgotten, both the Court of Cassation and the Constitutional Court assess the matter in conjunction with other relevant factors, rather than applying a fixed temporal criterion. Their decisions are guided by considerations of the timeliness of the information and its significance to the public interest. For instance, in one notable decision, the Court of Cassation ruled that a request from a prominent individual to block access to information about an event that occurred

sini istemektedir. Mahkeme, 4 yıl önceki bir olayın mağduru olan kişinin isminin açıkça bir bilimsel eserde yer almasının, unutulma hakkını ve özel hayatın gizliliğini ihlal ettiğine hükmetmiştir. Avrupa Birliği Adalet Divanı'nın "Google Kararı" çerçevesinde, kişisel verilerin kamu yararı açısından önemli bir rolü olmadığı durumlarda bu bilgilerin açıkça belirtilmemesi gerektiğine vurgu yaparak, davacının manevi tazminat talebinin haklı olduğuna karar vermiş ve unutulma hakkının ihlali sebebiyle manevi tazminat koşullarının gerçekleştiğinin kabulünün zorunlu olduğunu belirtmiştir¹⁹.

Bazen de hukuka uygun yayımlanan içeriklerin bir zaman geçtikten sonra güncelliğini yitirdiği durumlar söz konusu olabilecektir. Böyle durumlarda güncelliğini yitiren ve artık kamuoyunu bilgilendirme vasfını yitirmiş içerikler birçok kez habere konu kişinin onur ve itibarını zedelemektedirler. Makalenin önceki kısımlarında belirttiğimiz üzere hukukumuzda unutulma hakkı bir mevzuat ile doğrudan düzenlenmemiş olup Yargıtay ve Anayasa Mahkemesi kararları ve çeşitli doktrinler aracılığı ile çerçevelenmektedir. Yargıtay ve Anayasa Mahkemesi unutulma hakkının kullanılmasına ilişkin verdiği kararlarında, kesin bir süre kıstası koymadan diğer şartlar ile birlikte inceleyerek haberin güncelliğine ve kamuoyunun ilgisinin önemine göre hüküm vermektedir. Yargıtay, bir kararında; tanınmış bir kişinin iki yıl önce meydana gelen bir olayla ilgili erişimin engellenmesi talebinde bulunmasının, toplumun bu habere olan ilgisinin devam etmesi sebebiyle unutulma hakkı kapsamında değerlendirilemeyeceğini belirterek, haber içeriğinde kişilik haklarına yönelik bir ihlal bulunmadığı sürece, iki yıl gibi kısa bir süre önce yayımlanan bir habere

FOOTNOTE

¹⁷ Burcu Görkemli, Yargı Kararları Işığında Türk Hukuku'nda İnternet Erişiminin Engellenmesi, Adalet Yayınevi, Ankara, 2015, p. 119.

¹⁸ Zafer Kahraman, Unutulma Hakkı, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2022, p. 58.

¹⁹ Yargıtay Hukuk Genel Kurulu, E. 2014/4-56, K. 2015/1679, 17.06.2015, Lexpera, <https://www.lexpera.com.tr/ictihat/yargitay/hukuk-genel-kurulu-e-2014-56-k-2015-1679-t-17-6-2015> (Access Date, 27.07.2024).

DİPNOT

¹⁷ Burcu Görkemli, Yargı Kararları Işığında Türk Hukuku'nda İnternet Erişiminin Engellenmesi, Adalet Yayınevi, Ankara, 2015, s. 119.

¹⁸ Zafer Kahraman, Unutulma Hakkı, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2022, s. 58.

¹⁹ Yargıtay Hukuk Genel Kurulu, E. 2014/4-56, K. 2015/1679, 17.06.2015, Lexpera, <https://www.lexpera.com.tr/ictihat/yargitay/hukuk-genel-kurulu-e-2014-56-k-2015-1679-t-17-6-2015> (Erişim Tarihi, 27.07.2024).

PART 3

two years prior could not be accommodated under the right to be forgotten, given the continued public interest in the event. The Court emphasized that blocking access to news published as recently as two years ago would constitute a disproportionate interference with press freedom unless the content in question infringed upon personal rights²⁰.

VII. CONCLUSION

Considering factors such as accessibility, the storage duration of news and ideas, capacity, and the transmission of large volumes of information, the Internet plays a critical role in public information dissemination and retrieval processes. It offers a significant opportunity for individuals to broadcast their ideas and ensures that news and information are accessible without limitations. The Internet also provides extensive space for freedom of expression, the dissemination of ideas, and press freedom. However, this expansive domain sometimes requires certain constraints to protect personal rights. One of the primary legal mechanisms for implementing these constraints is the right to be forgotten.

As a novel right emerging from the digital era, the right to be forgotten provides a crucial control mechanism over how individuals' past personal information is handled and how long it remains accessible on the Internet. This right addresses the need to safeguard individuals' honor, dignity, and privacy, while also delineating the boundaries for information storage in the digital environment.

Globally, as discussed earlier, the right to be forgotten has established itself in the legal domain through various judicial decisions, international conventions, legislation, and doctrines. Within the context of Turkish Law, although the right to be forgotten has not yet been directly codified, the Personal Data Protection Law (KVKK) and relevant decisions by the Supreme Court and the Constitutional Court demonstrate the applicability of this right and outline the judicial approach that should be adopted. Consequently, the right to be forgotten allows individuals to redefine themselves and focus on the future by relieving themselves of the burden of their past. This right represents a step toward protecting personal privacy in the digital age, ensuring that personal traces in technology's memory become a safeguard for individual freedom and the right to reconstruct one's identity.

FOOTNOTE

²⁰ Yargıtay 19. Ceza Dairesi, E. 2020/6868, K. 2021/1703, 17.02.2021, Lexpera, <https://www.lexpera.com.tr/ictihat/yargitay/19-ceza-dairesi-e-2020-6868-k-2021-1703-t-17-2-2021>, (Access Date, 27.07.2024).

rin erişiminin engellenmesinin, basın özgürlüğüne orantısız bir müdahale olarak kabul edileceğini vurgulamıştır²⁰.

VII. SONUÇ

Ulaşılabilirlik, haber ve fikirlerin saklanma süresi, kapasite ve büyük hacimli bilgilerin iletilmesi göz önünde bulundurulduğunda, internet halkın bilgi edinme ve haber alma süreçlerinde kritik bir rol üstlenmektedir. İnternet, sınırlama olmaksızın herkesin haber ve fikirlere ulaşmasını sağlayarak, düşüncelerini yayma konusunda önemli bir fırsat sunar. İnternet, düşünceleri açıklama ve yayma özgürlüğü ile basın özgürlüğü açısından da geniş bir alan sağlamaktadır. Fakat bazen bu geniş alanın kişilik haklarını koruma amacı güderek belirli dengeler eşliğinde kısıtlanması gerekmektedir. Bu kısıtlamalara sebebiyet veren en önemli hukuki araçlardan birisi de unutulma hakkıdır. Unutulma hakkı, dijital çağın getirdiği yeni bir hak olarak bireylerin geçmişteki kişisel bilgilerinin internet ortamında nasıl yer aldığı ve ne kadar süreyle erişilebilir olduğu konusunda önemli bir kontrol mekanizması sunmaktadır. Bu hak, bireylerin onur, saygınlık ve mahremiyetlerini koruma ihtiyacına yanıt verirken, aynı zamanda dijital ortamda bilginin saklanması sınırlarını çizmeyi hedefler.

Küresel düzeyde yukarıdaki konu başlıklarında da değinildiği gibi unutulma hakkı çeşitli hukuki otorite kararları, uluslararası sözleşmeler, mevzuat ve doktrinlerle hukuk alanında kendine yer edinmiştir.

Türk Hukuku çerçevesinde ise unutulma hakkı henüz doğrudan bir mevzuatla düzenlenmemiş olsa da KVKK ve ilgili Yargıtay ile Anayasa Mahkemesi kararları, bu hakkın uygulanabilirliğini ve yargı sisteminin bu konuda nasıl bir yaklaşım sergilemesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Sonuç olarak unutulma hakkı, dijital çağın sarmalında kişisel mahremiyetin korunmasına yönelik bir adım olarak, bireylerin geçmişlerinin yükünden arınarak kendilerini yeniden tanımlama ve geleceğe odaklanma fırsatı sunar. Böylece, teknolojinin hafızasındaki kişisel izler, bireyin özgürlüğünü ve kimliğini yeniden inşa etme hakkının teminatı haline gelir.

BIBLIOGRAPHY

OFFICIAL JOURNAL OF THE EUROPEAN UNION. (1995, November 23). L 281, p.31. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/TR/TXT/?uri=CELEX%3A31995L0046>. Access Date: 25.07.2024

EUROPEAN PARLIAMENT AND COUNCIL. "Regulation (EU) 2016/679 of the European Parliament and of the Council of 27 April 2016 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data, and repealing Directive 95/46/EC." Official Journal of the European Union, L 119, 4 May 2016, pp. 1-88.

GOOGLE SPAIN SL, Google Inc. v Agencia Española de Protección de Datos, Mario Costeja González. 13.05.2014 (C-131/12).

ALİ AKKURT, Basın Özgürlüğünün Kapsamı ve Sınırları. Adalet Yayınevi, Ankara, 2014, s.

SİNAN SAMİ AKKURT, "17.06.2015 Tarih, E. 2014/4-56, K. 2015/1679 Sayılı Yargıtay Hukuk Genel Kurulu Kararı ve Mukayeseli Hukuk Çerçevesinde 'Unutulma Hakkı.'" Dergipark. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/621723>. Access Date: 25.07.2024.

ANAYASA MAHKEMESİ. "Başvuru No: 2013/5653, 03/03/2016 Tarihli Karar." Kararlar Bilgi Bankası. <https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/BB/2013/5653>. Access Date: 26.07.2024.

ANAYASA MAHKEMESİ. Kadir Sağdıç Başvurusu, B. No: 2013/6617, 08.04.2015. Kararlar Bilgi Bankası. <https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/BB/2013/6617>. Access Date: 26.07.2024.

ANAYASA MAHKEMESİ. Yaman Akdeniz ve Diğerleri, B. No: 2014/3986, 02/04/2014; Youtube LLC Corporation Service Company ve Diğerleri [GK], B. No: 2014/4705, 29/05/2014.

ÇİĞDEM YILMAZ, "Kişiliğin Korunmasında Unutulma Hakkı." Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bilgi Üniversitesi, İstanbul, 2019.

BURCU GÖRKEMLİ, Yargı Kararları Işığında Türk Hukuku'nda İnternet Erişiminin Engellenmesi. Adalet Yayınevi, Ankara, 2015, s. 119.

ULAŞ KARAN, İfade Özgürlüğü. Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru El Kitapları Serisi 2, Avrupa Konseyi, Ankara, 2018, s. 103.

ZAFER KAHRAMAN, Unutulma Hakkı. Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2022, s. 58.

MAHMUT KÖKVER, "Hatırlama' ve Kur'anî Bağlamda 'Zikir.'" Journal of Analytic Divinity Center, 2(3), 2018, s. 48-62.

AYŞENUR OCAK, Hakları Dengelemek: Unutulma Hakkı İfade Özgürlüğüne Karşı (Balancing Rights: The Right To Be Forgotten v. Freedom of Expression). 2017, s. 6. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/980892>. Access Date: 25.07.2024.

YAŞAR SALİHPAŞAĞLU/ BURCU DEĞİRMENCİOĞLU, Unutulma Hakkının Bir "İnsan Hakkı"na Dönüşme Yolculuğu. 2020, s. 372.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASI. <https://www.mevzuat.gov.tr/#anayasa>. Access Date: 25.07.2024.

6698 SAYILI KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI KANUNU. <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=6698&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=5>. Access Date: 25.07.2024.

YARGITAY HUKUK GENEL KURULU. E. 2014/4-56, K. 2015/1679, 17.06.2015. Lexpera. <https://www.lexpera.com.tr/ictihat/yargitay/hukuk-genel-kurulu-e-2014-56-k-2015-1679-t-17-6-2015>. Access Date: 27.07.2024.

YARGITAY 19. CEZA DAİRESİ. E. 2020/6868, K. 2021/1703, 17.02.2021. Lexpera. <https://www.lexpera.com.tr/ictihat/yargitay/19-ceza-dairesi-e-2020-6868-k-2021-1703-t-17-2-2021>. Access Date: 27.07.2024.

YARGITAY 19. CEZA DAİRESİ. E. 2016/15510, K. 2017/5325, 5.06.2017. Lexpera. <https://www.lexpera.com.tr/ictihat/yargitay/19-ceza-dairesi-e-2016-15510-k-2017-5325-t-5-6-2017>. Access Date: 25.07.2024.

KAYNAKÇA

AVRUPA BİRLİĞİ RESMİ GAZETESİ. (1995, 23 Kasım). L 281, s.31. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/TR/TXT/?uri=CELEX%3A31995L0046>. Erişim Tarihi: 25.07.2024

AVRUPA PARLAMENTOSU VE KONSEYİ. "Regulation (EU) 2016/679 of the European Parliament and of the Council of 27 April 2016 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data, and repealing Directive 95/46/EC." Official Journal of the European Union, L 119, 4 May 2016, s. 1-88.

GOOGLE SPAIN SL, Google Inc. v Agencia Española de Protección de Datos, Mario Costeja González. 13.05.2014 (C-131/12).

ALİ AKKURT, Basın Özgürlüğünün Kapsamı ve Sınırları. Adalet Yayınevi, Ankara, 2014,

SİNAN SAMİ AKKURT, "17.06.2015 Tarih, E. 2014/4-56, K. 2015/1679 Sayılı Yargıtay Hukuk Genel Kurulu Kararı ve Mukayeseli Hukuk Çerçevesinde 'Unutulma Hakkı.'" Dergipark. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/621723>. Erişim Tarihi: 25.07.2024.

ANAYASA MAHKEMESİ. "Başvuru No: 2013/5653, 03/03/2016 Tarihli Karar." Kararlar Bilgi Bankası. <https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/BB/2013/5653>. Erişim Tarihi: 26.07.2024.

ANAYASA MAHKEMESİ. Kadir Sağdıç Başvurusu, B. No: 2013/6617, 08.04.2015. Kararlar Bilgi Bankası. <https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/BB/2013/6617>. Erişim Tarihi: 26.07.2024.

ANAYASA MAHKEMESİ. Yaman Akdeniz ve Diğerleri, B. No: 2014/3986, 02.04.2014; Youtube LLC Corporation Service Company ve Diğerleri [GK], B. No: 2014/4705, 29.05.2014.

ÇİĞDEM YILMAZ, "Kişiliğin Korunmasında Unutulma Hakkı." Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bilgi Üniversitesi, İstanbul, 2019.

BURCU GÖRKEMLİ, Yargı Kararları Işığında Türk Hukuku'nda İnternet Erişiminin Engellenmesi. Adalet Yayınevi, Ankara, 2015, s. 119.

ULAŞ KARAN, İfade Özgürlüğü. Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru El Kitapları Serisi 2, Avrupa Konseyi, Ankara, 2018, s. 103.

ZAFER KAHRAMAN, Unutulma Hakkı. Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2022, s. 58.

MAHMUT KÖKVER, "Hatırlama' ve Kur'anî Bağlamda 'Zikir.'" Journal of Analytic Divinity Center, 2(3), 2018, s. 48-62.

AYŞENUR OCAK, Hakları Dengelemek: Unutulma Hakkı İfade Özgürlüğüne Karşı (Balancing Rights: The Right To Be Forgotten v. Freedom of Expression). 2017, s. 6. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/980892>. Erişim Tarihi: 25.07.2024.

YAŞAR SALİHPAŞAĞLU/ BURCU DEĞİRMENCİOĞLU, Unutulma Hakkının Bir "İnsan Hakkı"na Dönüşme Yolculuğu. 2020, s. 372.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASI. <https://www.mevzuat.gov.tr/#anayasa>. Erişim Tarihi: 25.07.2024.

6698 SAYILI KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI KANUNU. <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=6698&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=5>. Erişim Tarihi: 25.07.2024.

YARGITAY HUKUK GENEL KURULU. E. 2014/4-56, K. 2015/1679, 17.06.2015. Lexpera. <https://www.lexpera.com.tr/ictihat/yargitay/hukuk-genel-kurulu-e-2014-56-k-2015-1679-t-17-6-2015>. Erişim Tarihi: 27.07.2024.

YARGITAY 19. CEZA DAİRESİ. E. 2020/6868, K. 2021/1703, 17.02.2021. Lexpera. <https://www.lexpera.com.tr/ictihat/yargitay/19-ceza-dairesi-e-2020-6868-k-2021-1703-t-17-2-2021>. Erişim Tarihi: 27.07.2024.

YARGITAY 19. CEZA DAİRESİ. E. 2016/15510, K. 2017/5325, 5.06.2017. Lexpera. <https://www.lexpera.com.tr/ictihat/yargitay/19-ceza-dairesi-e-2016-15510-k-2017-5325-t-5-6-2017>. Erişim Tarihi, 25.07.2024.

DİPNOT

²⁰ Yargıtay 19. Ceza Dairesi, E. 2020/6868, K. 2021/1703, 17.02.2021, Lexpera, <https://www.lexpera.com.tr/ictihat/yargitay/19-ceza-dairesi-e-2020-6868-k-2021-1703-t-17-2-2021>, (Erişim Tarihi, 27.07.2024).